

Współczesny system C. Freineta

24 listopada 2018

Freinet Cèlestin (1896) – (1966) pedagog francuski był inicjatorem tzw. szkoły nowoczesnej we Francji. Założycielem szkoły doświadczalnej w Barsur-Loup (1920), później w Saint-Paul i Vence, twórcą własnego oryginalnego systemu wychowawczego, w którym tradycyjne przedmioty zostały zastąpione przez swobodną ekspresję dziecka. Postulował dostarczanie dziecku możliwości uczenia się i rozwoju przez własne, pozytywne i negatywne doświadczenia. Opracował własną metodę nauczania początkowego, eliminującą podręczniki szkolne i tradycyjne sposoby prowadzenia zajęć lekcyjnych.

Metoda ta wykorzystywała swobodną ekspresję, aktywność i twórcze działanie dziecka. Metodę swa oparł na pracy – zabawie, która najbardziej odpowiada potrzebom dzieci. Freinet uważał, iż należy przystosować szkołę, aby umożliwić dziecku uruchomienie jego energii życiowej i jego „duchowe wzbogacenie”. Do uruchomienia tych sił potrzebny jest nie tylko nauczyciel, jako duchowy opiekun dziecka, lecz także odpowiednie środowisko, bogato wyposażone po to, aby mogło stanowić pole dla wielostronnej aktywności dzieci.

W tym środowisku dziecko samo staje się twórcą. Korzystając z szerokich możliwości, jakie spotyka w otoczeniu, tworzy własną „literaturę”, własne „podręczniki”, własne dzieła sztuki i techniki, samo bada otaczające je zjawiska, samo poznaje świat przyrody i świat społeczny. Czyni to wszystko w atmosferze swobody, przede wszystkim swobody wyboru kierunku i tematu interesujących je zajęć (W. Okoń. 1996 s.47).

Kluczowym zagadnieniem w pedagogice Freineta jest swobodna twórczość uczniów, czego wyrazem są różne formy ekspresji artystycznej i plastycznej dzieci. Nie sposób tego nie

zauważyć w szkole w Vence. C. Freinet uczynił z ekspresji dziecięcej punkt wyjściowy procesu dydaktycznego, przez co dowiódł, że w sprzyjających warunkach może się stać elementem intensyfikującym procesy poznawcze i kontakty społeczne. Szczególną uwagę zwrócił na ekspresję słowną właśnie w postaci swobodnych tekstów, gazetki szkolnej, korespondencji międzyszkolnej, teatru, poezji. Twórczość dzieci, której tworzywem jest słowo – symbol myśli ludzkiej – C. Freinet uważał za znakomity środek czynnego kształcenia języka uczniów i najlepszy sposób nawiązywania międzyludzkich kontaktów. C. Freinet kładł duży nacisk na samodzielne zdobywanie wiedzy, czego wyrazem w jego szkole są referaty przygotowywane przez dzieci.

Uczniowie mają tam swobodę w wyborze tematu. Rola nauczyciela ogranicza się do dyskretnego wskazywania, gdzie można znaleźć materiały źródłowe do opracowania poszczególnych zagadnień. Tym, co wyróżnia szkołę Freineta, jest specyficzna forma kontroli i oceny pracy uczniów. W szkole uczniowie sami uczestniczą we własnym procesie kontrolno – oceniającym.

Pedagogika Freineta znalazła zwolenników nie tylko we Francji. Ruch na rzecz tej nowoczesnej metody skupiał nauczycieli z przeszło 40 krajów, w tym również i Polski. Zwolenniczką i twórcą ruchu Freineta w naszym kraju jest dr H. Semenowicz.

Nowoczesna szkoła, której twórcą był C. Freinet wywodzi się z ruchu wychowania swobodnego i „szkół alternatywnych”.

Mówiąc o pedagogicznej koncepcji C. Freineta należy zwrócić uwagę na jego dość osobliwą filozofię życia, która miała decydujący wpływ na jego pracę. Określa się ją jako naturalistyczną, ponieważ swoje poglądy wywiódł on z russoizmu (M. Szukasta, M. Mendel 1995r, s.14). Jego koncepcja wyrasta nie tyle z ogólnych pojęć o naturze człowieka, lecz z doświadczeń, które zdobywał w obcowaniu z przyrodą, prostymi ludźmi, zwierzętami. Wiele łączy z różnymi kierunkami nowego wychowania, między innymi:

- krytyczny stosunek do tradycyjnej, werbalnej, sformalizowanej szkoły, która jest „klatką” krępującą rozwój i wolność dziecka,
- zrozumienie i głęboki szacunek dla osobowości dziecka, jego potrzeb i dążeń, odwoływanie się do jego aktywności,
- wysiłek, by tworzyć środowisko wychowawcze na miarę dziecka, sprzyjające jego osobowości (uwzględnienie naturalnych zainteresowań, swobodna dyscyplina) (M. Szuksta, M. Mendel, 1995, s.15).

System Freineta zapewnił sobie trwałe miejsce wśród systemów dydaktycznych, głównie dlatego, że najlepiej odbija w sobie wszystkie zasady nowego wychowania. Łącząc swobodę dzieci z wszechstronną troską o ich rozwój, a zarazem ich bogatą aktywność twórczą z wysokimi wymaganiami, w sposób bardziej konsekwentny niż wszystkie omówione dotąd modele realizuje on ideały pedagogiki współczesnej (W. Okoń, 1996, s.49). Koncepcja jego jest ciągle żywa pod nazwą Nowoczesna Szkoła Francuska Technik Freineta. Jest ona najbardziej aktywną szkołą we Francji i mimo upływu lat nic nie traci na swej aktywności.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.